

Ριζοκαρπασίτικες Συνταγές

ΚΟΥΡΤΟΥΛΟΠΟΡΤΟΣ

ΥΛΙΚΑ:

1 κιλό αλεύρι του τόπου
Αλάτι
Νερό
Ελαιόλαδο
Ψωμί σκληρό κομμένο μπουκιές

Σε μια λεκάνη βάζουμε το αλεύρι και το αλάτι και προσθέτουμε σιγά-σιγά νερό και ανακατεύουμε το αλεύρι με τα χέρια μας μέχρι να γίνει μικρές μπαλίτσες. Πρέπει να μαζευτεί όλο και να μείνει λίγο αλεύρι. Μετά το κοσκινίζουμε για να μείνει καθαρό το μείγμα μας.

Ταυτόχρονα βράζουμε νερό με αλάτι και όταν κοχλάσει ρίχνουμε μέσα το μείγμα μας και ανακατεύουμε (γιατί τα ζυμαρικά κολλάνε) μέχρι να ψηθεί.

Σε ένα τηγάνι τηγανίζουμε τα ψωμάκια και όταν ψηθούν τα ρίχνουμε στη μαγειρίσα με το ζυμαρικό μαζί με λίγο από το λάδι που τηγανίστηκαν. Το κατεβάζουμε από την φωτιά και το αφήνουμε για λίγο να τραβήξει και... καλή μας όρεξη!!!

ΚΟΥΡΤΟΥΛΟΠΟΡΤΟΣ ΜΕ ΓΑΛΑ

Κατασκευάζουμε τον κουρτουλόπορτο και τον ψήνουμε με γάλα, αντί με νερό, προσθέτοντας και λίγη ζάχαρη. Το σεβρίρουμε με ψωμί ή καπνίρες.

Σωματείο "ΤΟ ΡΙΖΟΚΑΡΠΑΣΟΝ"

Κατάλογος

Παρακαλούμε τους συγχωριανούς, που δεν λαμβάνουν το ενημερωτικό δελτίο μας και θέλουν να το λαμβάνουν, να επικοινωνήσουν με τον πρόεδρο του Σωματείου: Σωματείο "Το Ριζοκάρπασον" Δ/ση: 17 Τριπολιτσάς, 3086 Λεμεσός ή Τηλ. 25738389, 99412986 Φαξ. 25738386

Επιμέλεια ύλης: Ηλίας Μανιταράς.

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Σωματείου "Το Ριζοκάρπασον".

1. Πίτρακκος Παντελής	Πρόεδρος
2. Δημητρίου Γιάγκος	Αντιπρόεδρος
3. Ανδρέου Λουκίης	Γραμματέας
4. Ζαρβός Σάββας	Ταμίας
5. Χάρπας Σωτήρης	Οργανωτικός Γραμματέας
6. Μανιταράς Ηλίας	Υπεύθυνος Τύπου και Διαφήμισης
7. Βανέζη-Λιάσου Δήμητρα	Μέλος
8. Ζαχαρίου Αντρούλα	Μέλος
9. Ζαχαρίου Ανδρέας	Μέλος
10. Μηνάς Ανδρέας	Μέλος
11. Ξενίδη Μαρία	Μέλος
12. Πίτρακκος Χριστόδουλος	Μέλος
13. Σαμάρας Κυριάκος	Μέλος
14. Τζιαούρης Ζαχαρίας	Μέλος
15. Χρονία Νίκη	Μέλος

Η γλώσσα μας

Κοστερκάζω: Μένω, παραμένω. Εν κοστερκάζου πάνω του ριάλια = Δεν μένουν πάνω του λεφτά.

Σπληντζιάζω: Καρφισώνω με σπληγκά (καρφίτσα που ακιστρώνει). Να σπληντζιάζεις το πουντζί σου για να μην χάσεις τα ριάλια σου = Να καρφισώσεις το τσεπάκι σου, για να μην χάσεις τα λεφτά σου.

Κοράτζητρον: Το χωράφι που έχει πέτρες από κάτω και κορακά (αγκιστρώνει) το άροτρο. Σήμερα εν να πάω να κάμω τζείν' το κοράτζητρο τζεϊκάσ' τες Σιελώνες.

Εύκας: Ανήφορο. Εχάλασεν μου το τράχτον σήμερα, πας το εύκας της Συκάς = Μου χάλασε το τρακτέρ σήμερα πάνω στο ανήφορο της Συκάς.

Άρπα: Απότομα, γρήγορα. Ετράβησέν το άρπα τζ' έσπασεν του το σιέριν = Το τράβηξε απότομα και του έσπασε το χέρι.

Παρτάρω: Υποστηρίζω. Ούλον την κόρη σου παρτάρεις = Όλο την κόρη σου υποστηρίζεις.

Φασαρίζουμαι: Μπαίνω σε φασαρία, μπελά. Μεν φασαρίζουμαι για έτσου πρέμαν = Μην μπαίνεις σε φασαρία για έτσι πράγμα.

Φοΐτσιλλος: Αυτός που φοβάται. Τούτος εν τέλεια φοΐτσιλλος τζι εν τάρασσει πόσω του την νύχταν Τούτος είναι πολύ φοβητσιάρης και δεν κουνιέται από το στίπι του την νύκτα.

Πρεπόν (τον): Με το σωστό τρόπο, καθώς πρέπει. Ό,τι κάμεις, να το κάμεις με το πρεπόν τζ' όι με την πελλάραν = Ότι κάνεις, να το κάνεις με το σωστό τρόπο και όχι με την τρέλα.

Νεπαμός: Ησυχία, ανάπαυση. Εν δια νεπαμόν τούτος, ούλη ώρα μουρμουρά. = Δεν κάνει ησυχία αυτός όλη ώρα μουρμουρίζει.

Το Ριζοκάρπασον

Ενημερωτικό δελτίο του Σωματείου «Το Ριζοκάρπασον» (Δεκέμβριος 2007) Τεύχος 6

Το Σωματείο μας εύχεται σε όλους: Καλά Χριστούγεννα και Ευτυχισμένο το Νέο Χρόνο 2008

«Ακόμα ένας Χρόνος φεύγει. Γεμάτος χαρές και λύπες. Για μας όμως τους Ριζοκαρπασίτες τίποτα το νεότερο δεν έφερε. Ενόσω όμως ζούμε ελπίζουμε. Ελπίζουμε, γιατί χωρίς ελπίδα και πίστη στο Θεό τίποτα το θετικό δεν μπορούμε να αναμένουμε. Ευχόμαστε καλύτερες μέρες στον τόπο μας και σ' όλο τον κόσμο γενικότερα. Ευχόμαστε καλή υγεία, αγάπη και δημιουργία σε όλους, μα πάνω απ' όλα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ στον τόπο μας».

Γυμνάσιο Ριζοκαρπάσου Ενενήντα Χρόνια Ζωής και Προσφοράς.

Το Σωματείο "Το Ριζοκάρπασον", με τη συνεργασία του **Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου**, διοργάνωσε στις 23 Νοεμβρίου επετειακή εκδήλωση για τα 90χρονα του Γυμνασίου μας. Το πρόγραμμα, πέραν των χαιρετισμών, περιλάμβανε ομιλία από τη κ. Νάσα Παταπίου με θέμα: "Περί της κωμοπόλεως του **Ριζοκαρπάσου**". Η κ. Παταπίου παρουσίασε με τεκμηριωμένα γεγονότα το χρονικό της ίδρυσης, της κοινωνικής, θρησκευτικής και πολιτιστικής ανέλιξης της κοινότητας του Ριζοκαρπάσου. Το πρόγραμμα επίσης περιλάμβανε το: "**Χρονικό της επανaleιτουργίας του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου**" εμπλουτισμένο με τηλεοπτικό υλικό από το 2004 μέχρι σήμερα. Την επιμέλεια και παρουσίαση ανέλαβαν οι καθηγήτριες του Γυμνασίου μας, Μαρία Στεφάνου και Μαρία Ζαχαρίου. Έλαβαν επίσης μέρος και μαθητές του Γυμνασίου μας οι οποίοι απήγγειλαν ποιήματα που υμνούσαν το Ριζοκάρπασον. Οι παρευρεθέντες συγκινήθηκαν ιδιαίτερα βλέποντας το ξαναζωντανέμα του Γυμνασίου μας. (συνεχ. σελ. 3)

Κινητοποίηση Ριζοκαρπασιτών για τον Απόστολο Ανδρέα.

Ο Ιερός ναός του Αποστόλου Ανδρέα, όπως τον γνωρίζουμε, θεμελιώθηκε το 1851 πάνω σε παλαιότερα ερείπια του 17^{ου} - 18^{ου} αιώνα από το νέο κτήτορα Χατζήπαπα Ιωάννη με τη συμβολή και την επιτόπου χειρονακτική εργασία των κατοίκων της κωμόπολης του Ριζοκαρπάσου. Από τότε η Μονή, υπό τον οικείο Επίσκοπο (τον Αρχιεπίσκοπο), διοικείται από επιτροπή με Πρόεδρο τον εκάστοτε Οικονόμο του Αποστόλου Ανδρέα σύμφωνα με Καταστατικό και Ειδικούς Κανονισμούς.

Αυτό το καθεστώς διαχείρισης λειτούργησε από την εποχή του Αρχιεπισκόπου Σωφρονίου και έγινε απόλυτα σεβαστό από τους διαδόχους του Αρχιεπισκόπου: Κύριλλο Β', Κύριλλο Γ', Λεόντιο, Μακάριο Β', Μακάριο Γ', και Χρυσόστομο Α'.

Λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη αναδιάρθρωση του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας της Κύπρου, όλα τα οργανωμένα σύνολα της κωμόπολης Ριζοκαρπάσου: Το Σωματείο "Το Ριζοκάρπασον", η Διαχειριστική Επιτροπή του Αποστόλου Ανδρέα, οι Κοινοτάρχες, τα Κοινοτικά συμβούλια, η Συντονιστική Επιτροπή Καρπασίας, ο Λαογραφικός όμιλος Ριζοκαρπάσου και ο Ριζοκαρπασίτης βουλευτής Ζαχαρίας Κουλιός συγκεντρώθηκαν στη Χοιροκοιτία στις 28/11/07. (συνεχ. σελ. 2)

Επισκεφθείτε την Ιστοσελίδα του Ριζοκαρπάσου: www.rizokarpason.com

(από σελ. 1) Ομόφωνα αποφασίστηκε να ζητηθεί συνάντηση με το Θεοφιλέστατο Χωρεπίσκοπο Καρπασίας κ. Χριστοφόρο, στον οποίο να επιδοθεί υπόμνημα με αίτημα να μην αλλάξει το καθεστώς διαχείρισης της Μονής. Στις 3 Δεκεμβρίου 2007 έγινε συνάντηση στην Ιερά Αρχιεπισκοπή των οργανωμένων συνόλων με την ΑΜ τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο Β' και το Θεοφιλέστατο Χωρεπίσκοπο Καρπασίας κ. Χριστοφόρο.

Ο Αρχιεπίσκοπος, αφού άκουσε τα επιχειρήματα των Ριζοκαρπασιτών, παρέπεμψε στον Επίσκοπο Καρπασίας ως τον καθ' ύλην αρμόδιο. Και οι δύο συμφώνησαν ενώπιον των φορέων ότι, λόγω της έκρυθμης εθνικής κατάστασης, το καθεστώς διαχείρισης της Μονής παραμένει αναλλοίωτο σεβόμενοι τη θυσία του εγκλωβισμένου Προέδρου της Διαχειριστικής Επιτροπής Οικονόμου Ζαχαρία Γεωργίου και των άλλων μελών της.

Όλοι οι φορείς του Ριζοκαρπάσου εκφράζουν την βέβαιη ελπίδα ότι, με αυτές τις διαβεβαιώσεις, παραμένει σεβαστή αυτή η μακραίωνη παράδοση διαχείρισης της Ιεράς Μονής του Αποστόλου Ανδρέα.

Αναμένουν το πράσινο φως από τους Ατιίλες

Η Διαχειριστική Επιτροπή Αποστόλου Αντρέα αναμένει το πράσινο φως από το καθεστώς της άλλης πλευράς για να αρχίσει τις εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης της Μονής του Αποστόλου Αντρέα. Εκ μέρους της Επιτροπής ο κ. Γιώργος Χριστοδούλου ανέφερε στον «Φ» ότι πριν μερικές μέρες μεταφέρθηκαν σε χώρο της Μονής και οι σκαλωσιές που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση των έργων. Τα σχέδια και η υποδομή είναι έτοιμα και αναμένουμε το πράσινο φως από την άλλη πλευρά, είπε ο κ. Χριστοδούλου. Σύμφωνα με τον ίδιο, παλαιότερα όταν επισκέφθη το Μοναστήρι ο λεγόμενος πρωθυπουργός Φερνάνδο Σογιέρ, προσεγγίστηκε από μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής και στη διάρκεια ενός καφέ με τον οποίο τον φίλεψαν, τους διαβεβαίωσε πως δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα ούτε φέρει ένσταση στη συντήρηση του Μοναστηριού. Μας είχαν πει ότι μπορούσαμε να αρχίσουμε το Σεπτέμβριο αλλά δεν μας ειδοποίησαν ακόμη, διευκρίνισε ο κ. Χριστοδούλου. Η ανασύλωση-συντήρηση θα γίνει με βάση τα σχέδια που εκπονήθηκαν από καθηγητές του πανεπιστημίου Πατρών οι οποίοι θεωρούνται ειδικοί αφού συμμετέχουν στην ανασύλωση του Σινά, της Ακρόπολης και άλλων μνημείων. Ερωτηθείς σχετικά με την τύχη των κελιών τα οποία βρίσκονται πάνω από την εκκλησία και τα οποία σύμφωνα με τα σχέδια του Ιταλού καθηγητή Τζιόρτζιο Γκρότσι θα κατεδαφίζονταν, ο κ. Χριστοδούλου είπε ότι θα κατεδαφιστεί το εσωτερικό τους και θα μετατραπούν σε χρηστικούς χώρους. Στο πρώτο κελί (ουσιαστικά πρόκειται για τρία δωμάτια) όπου σήμερα βρίσκονται οι Τούρκοι Αστυνομικοί, θα λειτουργήσει μικρό παρεκκλήσι αφιερωμένο στην Παναγία. Για να επιτευχθεί αυτό θα κατεδαφιστούν οι ενδιάμεσοι τοίχοι και θα παραμείνουν οι καμάρες οι οποίες θα συντηρηθούν. Το υπόλοιπο τμήμα θα μετατραπεί σε χώρο κειμηλίων, μουσειακό χώρο κλπ. Όταν εισέλθει κάποιος από το παρεκκλήσι και το αρχονταρικό, ιδίως το χειμώνα, θα υπάρχει η δυνατότητα να παραμείνουν εκεί (για εκκλησιαστικούς σκοπούς) μέχρι και 300 άτομα είπε ο εκπρόσωπος της Διαχειριστικής Επιτροπής. Παράλληλα, θα διευρυνθεί και ο γυναικωνίτης της Εκκλησίας. Απαντώντας σε άλλη ερώτηση ο κ. Χριστοδούλου είπε πως οι κατασκευές από μπετόν (κολόνες κλπ) θα κατεδαφιστούν και θα αντικατασταθούν από άλλες οι οποίες θα κατασκευαστούν από παραδοσιακό υλικό. Η όψη του Μοναστηριού θα παραμείνει ως έχει επειδή το θέλουμε να είναι συνδεδεμένο με τη μνήμη του λαού, συμπλήρωσε. Οι προτάσεις συντήρησης της Μονής εκπονήθηκαν από καθηγητές του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Πανεπιστημίου Πατρών.

Οι προτάσεις

ΤΟ ΠΡΩΤΟ, που καθορίζει και τον χαρακτήρα του συνόλου των προτάσεων, αφορά στο «φυσικό βίο» που χαρακτηρίζεται από πνεύμα προστασίας του ευαίσθητου οικοσυστήματος της περιοχής. Περιλαμβάνει «συγκρατημένες» αναπύξεις ώστε να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητά τους. Υπάρχει προσανατολισμός προς ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανασχεδιασμό των κτηρίων με κριτήριο την χαμηλή κατανάλωση ενέργειας και καλύτερη βιοκλιμακτική τους συμπεριφορά. **ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ** αφορά στον «εκκλησιαστικό βίο» και τη λειτουργία της μονής ως παγκυπρίου προσκυνηματος. Επιχειρείται η ενίσχυση του μοναστηριακού χαρακτήρα χωρίς όμως αλλοίωση του αρχιτεκτονικού χαρακτήρα του. Το κεντρικό συγκρότημα των ναών με τις προσθήκες του και τον ιστορικό ξενώνα του 1919 αποδίδονται σε αποκλειστική εκκλησιαστική χρήση. **ΤΟ ΤΡΙΤΟ** επίπεδο στοχεύει στην «παιδεία» των προσκυνητών και επισκεπτών. Αυτή θα εξασφαλιστεί κυρίως μέσα από τις ενημερωτικές εκθέσεις σε ένα κέντρο επισκεπτών (Visitor Centre) που θα περιλαμβάνει την παρουσίαση της ιστορίας της Μονής, χώρο για περιβαλλοντική ενημέρωση, Λαογραφικό Μουσείο, βιβλιοθήκη - αναγνωστήριο, και δύο αίθουσες σεμιναρίων. **ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ** και τελευταίο επίπεδο αφορά στις «εξυτηρήσεις του κοινού» που επισκέπτεται τη Μονή, όπου με τη δημιουργία διαδρομών περιπάτου, ενός μικρού συγκροτήματος με καταστήματα (βιβλιοπωλείο, αναψυκτικά, ενθύμια κλπ), χώρους υγιεινής και πρόσθετους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων. **ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΚΑΙ ΚΕΛΙΑ** Το παλαιό Συνοδικό του 1919 θα μετατραπεί σε κελιά των μοναχών ή όσων διαμένουν εκεί, ενώ η αριστερή του πλευρά θα επανέλθει στην προτέρα της χρήση ως τραπεζαρία. Το υπόλοιπο μέρος θα είναι χώρος φιλοξενίας κληρικών ή και επισήμων. >πραγματευτές Το κτίριο που συναντά κανείς όπως εισέρχεται στο χώρο της Μονής και τα οποία χρησιμοποιείται από εποίκους, θα χρησιμοποιηθεί για να στήσουν τις πραμάτειες τους οι διάφοροι πραγματευτάδες που σήμερα βρίσκονται έναντι της εισόδου της εκκλησίας. (Φιλελεύθερος 3/12/07)

(από σελ. 1)

Κατά την εκδήλωση χαιρετισμό απεύθυναν: **Παντελής Πίτρακκος** Πρόεδρος του Σωματείου "Το Ριζοκάρπασον", **Άκης Κλεάνθους** Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, **Δημήτριος Ράλλης**, Πρέσβης της Ελλάδας, Χωρεπίσκοπος Καρπασίας κ. **Χριστοφόρος**, **Νίκος Τορναρίτης** Πρόεδρος της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής, **Γιάννης Τανής** Εκπρόσωπος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Αποστόλου Ανδρέα, **Χρήστος Βαλέκκος** Αναπληρωτής Διευθυντής του Γυμνασίου, και **Γεώργιος Χατζηγιάννης** Πρόεδρος του κεντρικού μαθητικού συμβουλίου. Την αίθουσα της εκδήλωσης κοσμούσαν τα λάβαρα της Μονής του Αποστόλου Ανδρέα και του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου. Επίσης στη αίθουσα υπήρχε φωτογραφικό υλικό από τις δραστηριότητες των Ριζοκαρπασιτών (αρχείο Ν. Φαλά) καθώς και υλικό από το επίσημο αρχείο του κράτους που αφορούσε ντοκουμέντα της ίδρυσης του Γυμνασίου Ριζοκαρπάσου. Εκτός από αυτούς που προσφώνησαν την εκδήλωση, μας τίμησαν με την παρουσία τους η Φωτεινή Παπαδοπούλου σύζυγος του Προέδρου της Δημοκρατίας, βουλευτές, οι διδασκάλισσες του γένους Δέσπω Κολατσιά και Ελένη Φωκά, επιθεωρητές του Υπουργείου Παιδείας, άνθρωποι των γραμμάτων και άλλοι επίσημοι.

Η αίθουσα των 200 ατόμων φάνηκε πολύ μικρή για να χωρέσει τους Ριζοκαρπασίτες και φίλους του Ριζοκαρπάσου. Την εκδήλωση που τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού παρακολούθησαν περίπου 300 άτομα.

Τα Λάβαρα μας

Ιερά Μονή
Αποστόλου Ανδρέα
140 Χρόνια

Γυμνάσιο
Ριζοκαρπάσου
90 Χρόνια